

Suvestinė redakcija nuo 2025-02-25

Įsakymas paskelbtas: TAR 2024-02-02, i. k. 2024-01999

TAR pastaba. 2025 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. 3D-73 taikomas paramos paraiškoms, pateiktoms po 2025 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. 3D-73 įsigaliojimo (2025-02-25)

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. 3D-73, 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

Dėl žemės ūkio ministro 2024 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 3D-84 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano techninės paramos veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ įgyvendinimo taisyklių, skirtų renginių komunikacijos priemonėms, patvirtinimo“ pakeitimo

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M. STRATEGINIO PLANO TECHNINĖS PARAMOS VEIKLOS SRITIES „LIETUVOS KAIMO TINKLAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, SKIRTŲ RENGINIŲ KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖMS, PATVIRTINIMO

2024 m. vasario 2 d. Nr. 3D-84

Vilnius

Vadovaudamasis 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2023/813, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiu planu, patvirtintu 2022 m. lapkričio 21 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2022) 8272, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1322 „Dėl Pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“ 3.1.1 papunktį ir vykdydamas Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių patvirtinimo“,

t v i r t i n u Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano techninės paramos veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ įgyvendinimo taisyklės, skirtas renginių komunikacijos priemonėms (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės
ūkio ministro 2024 m. vasario 2 d.
įsakymu Nr. 3D-84

**LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 M. STRATEGINIO PLANO
TECHNINĖS PARAMOS VEIKLOS SRITIES „LIETUVOS KAIMO TINKLAS“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, SKIRTOS RENGINIŲ KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖMS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano techninės paramos veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ įgyvendinimo taisyklės, skirtos renginių komunikacijos priemonėms (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis:

1.1. 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo+“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės, su visais pakeitimais (toliau – reglamentas (ES) Nr. 1060/2021);

1.2. 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su visais pakeitimais;

1.3. 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (ES) 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, su visais pakeitimais;

1.4. 2022 m. gegužės 4 d. Europos Komisijos deleguojamuoju reglamentu (ES) 2022/1172, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2116 nuostatos dėl bendros žemės ūkio politikos integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir su paramos sąlygomis susijusių administracinių nuobaudų taikymo ir apskaičiavimo;

1.5. Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. C(2014)4234 (toliau – Partnerystės sutartis), su visais pakeitimais;

1.6. Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginiu planu, patvirtintu 2022 m. lapkričio 21 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2022) 8272 (toliau – SP);

1.7. Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymu;

1.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. balandžio 5 d. nutarimu Nr. 218 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano įgyvendinimą, paskyrimo“;

1.9. Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės);

1.10. Lietuvos kaimo tinklo 2023–2027 metų veiksmų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 3D-759 „Dėl Lietuvos kaimo tinklo 2023–2027 metų veiksmų programos patvirtinimo“;

1.11. Suteiktos paramos iš EŽŪFKP lėšų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginį planą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 3D-201 „Dėl suteiktos paramos iš EŽŪFKP lėšų pagal

Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginį planą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės).

2. Taisyklės nustato paramos teikimo ir administravimo tvarką Lietuvos kaimo tinklo narių projektams įgyvendinti pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano techninės paramos (toliau – Techninė parama) veiklos sritį „Lietuvos kaimo tinklas“ (toliau – veiklos sritis), įgyvendinant renginių komunikacijos priemones. Taisyklės taikomos pareiškėjams, rengiantiems ir teikiantiems paramos paraiškas, paramos gavėjams, įgyvendinantiems komunikacijos projektus, kuriems skirta parama pagal veiklos sritį, taip pat institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir komunikacijos projektų įgyvendinimo priežiūrą. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS TRUMPINIAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;

3.2. **ES** – Europos Sąjunga;

3.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai;

3.4. **SP** – Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginis planas;

3.5. **Tinklo svetainė** – Lietuvos kaimo tinklo interneto svetainė www.kaimotinklas.lt;

3.6. **VVG** – vietos veiklos grupė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Fiksuotoji Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projekto išlaidų norma** (toliau – fiksuotoji norma) – iš anksto nustatoma išlaidų norma, išreiškiama procentais nuo visų ar dalies Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano techninės paramos veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ komunikacijos projekto tinkamų finansuoti išlaidų, taikoma apmokant dalį tinkamų finansuoti šio projekto išlaidų, kai komunikacijos projekto vykdytojas neteikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų.

4.2. **Jungtinis Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projektas** – Lietuvos kaimo tinklo nario parengtas ir kartu su projekto partneriu (-iais) jungtinės veiklos sutarties pagrindu vykdomas Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projektas.

4.3. **Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projekto įgyvendinimo laikotarpis** – laikotarpis nuo Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projekto paramos paraiškos pateikimo iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos.

4.4. **Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projektas** (toliau – komunikacijos projektas) – nacionalinei skėtinei ir (arba) regioninei organizacijai atstovaujančio Lietuvos kaimo tinklo nario parengtas ir vykdomas komunikacijos projektas, kuriuo siekiama vykdyti Lietuvos kaimo tinklo periodiniame veiksmų plane nustatytas prioritetinių sričių veiklas bei prisidėti prie Lietuvos kaimo tinklo 2023–2027 metų programoje numatytų veiklų, kurių rezultatai kuria pridėtinę vertę, įgyvendinimo.

4.5. **Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projekto pareiškėjas** (toliau – pareiškėjas) – Lietuvos kaimo tinklo narys, pateikęs paramos paraišką įgyvendinti Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projektą ir atsakingas už šio projekto tinkamą įgyvendinimą.

4.6. **Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projekto partneris** (toliau – partneris) – Lietuvos kaimo tinklo narys, dalyvaujantis

įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projektą.

4.7. **Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projekto vykdytojas** (toliau – komunikacijos projekto vykdytojas) – pareiškėjas, gavęs paramą Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano komunikacijos projektui įgyvendinti ir įgyvendinantis šį projektą.

4.8. **Lietuvos kaimo tinklas** (toliau – Tinklas) – organizacinė struktūra, vienijanti kaimo plėtros procesuose dalyvaujančius su žemės, maisto, miškų ūkiais ir kaimo plėtra susijusias valstybės ir vietos savivaldos institucijas, įstaigas ir viešuosius juridinius asmenis.

4.9. **Lietuvos kaimo tinklo narys** – Lietuvos kaimo tinklui priklausanti organizacija, vykdanči veiklą žemės ūkio, miškininkystės ar kaimo plėtros srityse ir atsakinga už aplinkosaugos, moterų ir vyrų lygių galimybių bei nediskriminavimo skatinimą ir pilietinės visuomenės ugdymą.

4.10. **Lietuvos kaimo tinklo sekretoriatas** (toliau – Tinklo sekretoriatas) – Lietuvos kaimo tinklo veiklą administruojantis organas, kurio funkcijas vykdo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento Europos Sąjungos paramos programų stebėsenos ir vertinimo skyriaus darbuotojai.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos SP ir Administravimo taisyklėse.

III SKYRIUS TIKSLAI

6. Tinklo tikslai:

6.1. didinti visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant SP;

6.2. padėti įgyvendinti SP numatytas veiklas ir pereiti prie veiklos rezultatais grindžiamo SP įgyvendinimo modelio;

6.3. prisidėti prie SP įgyvendinimo kokybės gerinimo;

6.4. prisidėti prie visuomenės ir galimų paramos gavėjų informavimo apie BŽŪP ir finansavimo galimybes;

6.5. skatinti inovacijas žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse ir remti tarpusavio mokymąsi ir visų suinteresuotųjų subjektų įtraukimą į keitimosi žiniomis ir žinių kaupimo procesą bei jų tarpusavio sąveiką;

6.6. prisidėti prie stebėsenos ir vertinimo pajėgumų bei veiklos;

6.7. prisidėti prie SP įgyvendinimo rezultatų sklaidos;

6.8. prisidėti prie aktyvesnio suinteresuotų šalių tarpusavio bendradarbiavimo iniciatyvų skatinimo ir užtikrinti bendradarbiavimo Tinkle organizavimą.

IV SKYRIUS REMIAMOS VEIKLOS

7. Pagal Techninės paramos veiklos sritį remiami Tinklo narių komunikacijos projektai, skirti šioms priemonėms įgyvendinti:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

7.1. renginių priemonės – teminiai renginiai, renginiai „Atviras ūkis“ ir SP viešinimo akcijos;

7.2. elektroninės komunikacijos priemonės – audiovizualinė produkcija, virtualūs turai ir elektroniniai leidiniai;

7.3. mokymai – fiziniai ir nuotoliniai seminarai, kursai, skirti nepriklausomų žemės ūkio konsultantų, įtrauktų į Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-72 „Dėl Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kvalifikacijos kėlimui, dalijantis gerąją patirtimi ir žiniomis žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse;

7.4. renginių priemonės apima:

7.4.1. teminius renginius – renginiai (seminarai – nuo 10 iki 50 dalyvių, konferencijos – nuo 51 iki 200 dalyvių, tarptautinės konferencijos – nuo 51 iki 200 dalyvių), skirti suinteresuotųjų subjektų įsitraukimui į kaimo plėtros procesus didinti, SP įgyvendinimo kokybei pagerinti (pasidalyti žiniomis apie SP įgyvendinimą ir su tuo susijusia patirtimi, spręsti specifines, tam tikros srities problemas ir pateikti galimus problemos sprendimo būdus), plačiai visuomenei ir galimiems paramos gavėjams informuoti apie SP politiką, inovacijoms žemės ūkio, miškų ūkio, maisto gamybos srityse bei kaimo vietovėse skatinti. Seminarai gali trukti vieną dieną, konferencijos gali trukti ne ilgiau nei 2 dienas. Renginių ciklai gali būti organizuojami tik seminarų atveju (iki 10 renginių viename cikle). Renginių ciklo esmė gali būti dvejopa: 1) ciklas gali sujungti kelis susijusios tematikos renginius, taip leidžiant visame cikle dalyvaujantiems dalyviams susidaryti kompleksiškesnį supratimą apie vienijančią tematiką, 2) ciklas gali būti sudarytas iš identiško arba labai panašaus turinio renginių, kartojamų skirtingose geografinėse vietovėse, taip leidžiant su turiniu susipažinti įvairiose Lietuvos vietose gyvenantiems asmenims;

7.4.2. renginius „Atviras ūkis“ – renginiai „Atviras ūkis“ (angl. „open farm“), skirti kaimo vietovėse žemės ūkio ir (arba) ne žemės ūkio veiklas vykdančių subjektų lankymams. Tikslas – parodyti visuomenei bei galimiems pareiškėjams kaimo vietovėse vykdomų žemės ūkio ir (arba) ne žemės ūkio veiklų rezultatus ir jų teikiamą naudą, taip pat geromis idėjomis skatinti galimus pareiškėjus teikti paramos paraiškas ir įgyvendinti projektus, finansuojamus iš EŽŪFKP lėšų. Vienas renginys „Atviras ūkis“ gali vykti ir ilgiau nei vieną dieną, o tarp šių dienų yra leidžiami tarpai (pavyzdžiui: renginys „Atviras ūkis“ gali vykti vienos savaitės šeštadienį ir sekmadienį bei kitos savaitės šeštadienį ir sekmadienį – tokiu būdu vienas renginys truks keturias dienas, nors dienos bus kalendoriškai išsidėsčiusios ne paeiliui). Kiekvienos renginio dienos metu kiekvieną lankomą subjektą turi aplankyti bent 10 asmenų, o bendras dienos dalyvių skaičius turi būti ne mažesnis kaip 100 asmenų;

7.4.3. SP viešinimo akcijas – viešinimo akcijos apie SP įgyvendinimą, vykdomos įvairių kitų renginių metu (parodose, mugėse ir pan.). Tikslas – aiškinti žemės ūkio ir kaimo plėtros svarbą gyventojams, skatinti susidomėjimą EŽŪFKP, SP paramos galimybėmis, paskatinti vaikų bei jaunimo susidomėjimą šia sritimi, ir pan. Organizuojant SP viešinimo akciją, jos dalyviais laikomi konkretūs asmenys, kurie renginio metu išreiškė įrodymais pagrindžiamą susidomėjimą pareiškėjo komunikacijos projektu (lankėsi jo stende, dalyvavo edukacijose, klausė pranešimų ir pan.);

7.5. įgyvendindamas 7.4.1, 7.4.2 ar 7.4.3 papunkčiuose nurodytas renginių priemones ar pateikdamas jų rezultatus, pareiškėjas gali naudotis elektroninėmis komunikacijos priemonėmis, sukurdamas:

7.5.1. virtualų gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turą (-us). Šie turai yra skirti vaizdžiai ir patraukliai reprezentuoti gerąjį kaimo plėtros pavyzdį, taip gerinant kaimo įvaizdį ir šviečiant visuomenę. Virtualus gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turas turi būti prieinamas viešai visą laikotarpį nuo jo sukūrimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Rekomenduojama virtualų gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turą laikyti prieinamu viešai ir projekto įgyvendinimui pasibaigus, jeigu manoma, kad virtualus gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turas turi ilgalaikę išliekamąją vertę ir gali būti naudingas ateityje jo turiniu susidomėjusiems asmenims. Virtualus turas savo esme skiriasi nuo audiovizualinės produkcijos ir šį skirtumą galima identifikuoti šiais požymiais (požymių sąrašas nėra baigtinis):

7.5.1.1. virtualiame ture vartotojas pats proaktyviai naviguoja po virtualų turą, tuo tarpu audiovizualinėje produkcijoje vartotojas tiesiog pasyviai žiūri (filmuką, laidą ar pan.);

7.5.1.2. kiekvienam virtualiam turui yra būtinas jam specifiškai skirtas programavimas, kuris iš esmės ir padeda sukurti „virtualų pasaulį“, po kurį naviguoja vartotojas, todėl 3D / 360 laipsnių vaizdo įrašai negali būti laikomi virtualiais turais, nes jie neturi specifiškai tik jiems skirtos suprogramuotos sąsajos;

7.5.1.3. virtualus turas niekada neturi iš anksto nustatytos trukmės, nes tik nuo paties vartotojo priklauso, kiek laiko jis praleis „virtualiame pasaulyje“, tuo tarpu audiovizualinės produkcijos viena iš pagrindinių savybių – iš anksto nustatyta jos trukmė;

7.5.1.4. informacija, padedanti geriau identifikuoti ir atskirti virtualius turus nuo audiovizualinės produkcijos, yra skelbiama ir Tinklo svetainės „Dažniausiai užduodamų klausimų“ skiltyje kartu su viešojoje erdvėje prieinamų virtualių turų pavyzdžiais, tokiais kaip virtualus turas po

Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus (<https://3dvilnius.lt/valdovurumai>) ir kt.;

7.5.2. audiovizualinę produkciją (pavyzdžiui: filmukai, laidos, interviu). Sukurta audiovizualinė produkcija turi būti prieinama viešai visą laikotarpį nuo jos sukūrimo iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Rekomenduojama sukurtą audiovizualinę produkciją laikyti prieinama viešai ir projekto įgyvendinimui pasibaigus, jeigu manoma, kad sukurta audiovizualinė produkcija turi ilgalaikę išliekamąją vertę ir gali būti naudinga ateityje jos turiniu susidomėjusiems asmenims;

7.5.3. elektroninį (-ius) leidinį (-ius), prisidedantį prie Taisyklių 6 punkte įvardytų Tinklo tikslų. Elektroniniai leidiniai turi atitikti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nuostatas, įskaitant, bet neapsiribojant, prievolę elektroniniam leidiniui suteikti tarptautinį standartinį numerį (ISBN, ISSN, ISMN ar kt.), taip pat ir kitų teisės aktų nuostatas. Minimali privaloma vieno elektroninio leidinio apimtis – ne mažiau kaip 10 000 (dešimt tūkstančių) žodžių. Elektroninis leidinys gali būti leidžiamas ir užsienio kalba, tačiau tokiu atveju turi turėti ne mažesnę kaip 1 000 (vieno tūkstančio) žodžių santrauką lietuvių kalba. Kadangi pagal Taisyklės tinkamomis finansuoti išlaidomis nėra laikomos elektroninio leidinio įrašymo ir pateikimo laikmenoje išlaidos, galima laikyti, jog pagal Taisyklės remiami elektroniniai leidiniai savo esme yra internetiniai;

7.6. mokymai – nuotoliniu arba fiziniu būdu organizuojami seminarai, kursai, kurių metų kvalifikuoti lektoriai veda užsiėmimus ir dalijasi savo patirtimi (mokymai – iki 100 asmenų). Mokymai organizuojami asmenims, įtrauktiems į Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašą ir atitinkantiems keliamus reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-72 „Dėl Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Gali būti organizuojami mokymų ciklai (iki 5 mokymų viename cikle). Mokymų ciklo esmė gali būti dvejopa: 1) ciklas gali sujungti kelis susijusios tematikos mokymus, taip leidžiant visame cikle dalyvaujantiems konsultantams susidaryti kompleksiškesnę supratimą apie vienijančią tematiką, 2) ciklas gali būti sudarytas iš identiško arba labai panašaus turinio mokymų, kartojamų skirtingose geografinėse vietovėse, taip leidžiant su turiniu susipažinti įvairiose Lietuvos vietose veiklą vykdančioms konsultantams. Rekomenduojamos mokymų temos pateikiamos 6 Taisyklių priede.

7¹. Renginiai, išvardyti Taisyklių 7.4.1, 7.4.3 ir 7.6 papunkčiuose, gali būti vykdomi nuotoliniu būdu, jei naudojant „NMA Agro“ programėlę bei papildomai pateikiamą informaciją įmanoma patikrinti renginio dalyvių skaičių, užtikrinti turinio kokybę bei užtikrinti stebėsenos galimybę atsakingoms institucijoms. Renginių organizuojant nuotoliniu būdu, dalyvavimu renginyje yra laikomas tik nuotoliniu būdu dalyvavusių asmenų dalyvavimo fakto užfiksavimas. Jei renginiai organizuojami nuotoliniu būdu, NMA turi būti pateiktos prisijungimo prie nuotolinių renginių nuorodos kartu su teikiamu grafiku, kad būtų sudaryta galimybė jungtis prie renginio jam vykstant. Vykdančioms renginius nuotoliniu būdu, nėra finansuojamos išlaidos, nurodytos Taisyklių 22.4, 22.5, 22.6, 22.8, 22.9, 22.11, 22.14 papunkčiuose.

7². Vykdančioms renginius ar mokymus fiziniu (ne nuotoliniu) būdu, visos veiklos, kurioms skiriamos paramos lėšos, turi maksimalia galima apimtimi būti įgyvendintos fiziniu (ne nuotoliniu) būdu. Tam tikros išlygos gali būti taikomos tik dėl lektorių paslaugų (šiam punkte vartojama sąvoka „lektorius“ yra skirta apibūdinti bet kuriems fiziniams asmenims, teikiantiems paslaugas pagal Taisyklių 22.7 papunktį (lektorius, moderatorius, fasilitatorius, vedėjas, mokslininkas, konsultantas ar pan.)) ir tik šiais apibrėžtais atvejais:

7².1. jei tą pačią renginio dieną numatytos lektoriaus paslaugos, kurioms yra skiriama parama pagal Taisyklių 22.7 papunktį, teikiamos vieno lektoriaus, – tas lektorius privalo paslaugas suteikti dalyvaudamas renginyje fiziškai (ne nuotoliniu būdu);

7².2. jei tą pačią renginio dieną numatytos lektoriaus paslaugos, kurioms yra skiriama parama pagal Taisyklių 22.7 papunktį, teikiamos dviejų arba trijų lektorių, – vienam iš jų leidžiama paslaugas suteikti dalyvaujant renginyje nuotoliniu būdu;

7².3. jei tą pačią renginio dieną numatytos lektoriaus paslaugos, kurioms yra skiriama parama pagal Taisyklių 22.7 papunktį, teikiamos keturių arba daugiau lektorių, – dviem iš jų leidžiama paslaugas suteikti dalyvaujant renginyje nuotoliniu būdu;

7².4. jei renginys vyksta ilgiau nei vieną dieną – kiekvienai dienai yra atskirai taikomos Taisyklių 7².1–7².3 papunkčių nuostatos.

V SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

8. Paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti komunikacijos projekto išlaidas, finansuojama iki 90 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų. Didžiausia paramos suma vienai priemonei, į šią sumą įskaitant PVM ir neįskaitant netiesioginių išlaidų paramos sumos, pagal šias priemones yra:

8.1. teminis renginys (organizuojant renginių ciklą, didžiausia paramos suma apskaičiuojama dauginant didžiausią galimą vieno renginio paramos sumą iš planuojamų organizuoti renginių skaičiaus):

8.1.1. vienos dienos seminaras nuo 10 iki 30 dalyvių – iki 1 955 Eur;

8.1.2. vienos dienos seminaras nuo 31 iki 50 dalyvių – iki 3 105 Eur;

8.1.3. vienos dienos konferencija (išskyrus tarpt. konferenciją) nuo 51 iki 100 dalyvių – iki 8 050 Eur;

8.1.4. vienos dienos konferencija (išskyrus tarpt. konferenciją) nuo 101 iki 150 dalyvių – iki 10 925 Eur;

8.1.5. vienos dienos konferencija (išskyrus tarpt. konferenciją) nuo 151 iki 200 dalyvių – iki 14 375 Eur;

8.1.6. dviejų dienų konferencija (išskyrus tarpt. konferenciją) nuo 51 iki 100 dalyvių – iki 17 250 Eur;

8.1.7. dviejų dienų konferencija (išskyrus tarpt. konferenciją) nuo 101 iki 150 dalyvių – iki 21 850 Eur;

8.1.8. dviejų dienų konferencija (išskyrus tarpt. konferenciją) nuo 151 iki 200 dalyvių – iki 28 750 Eur;

8.1.9. vienos dienos tarptautinė konferencija nuo 51 iki 100 dalyvių – iki 12 650 Eur;

8.1.10. vienos dienos tarptautinė konferencija nuo 101 iki 150 dalyvių – iki 17 250 Eur;

8.1.11. vienos dienos tarptautinė konferencija nuo 151 iki 200 dalyvių – iki 20 700 Eur;

8.1.12. dviejų dienų tarptautinė konferencija nuo 51 iki 100 dalyvių – iki 21 850 Eur;

8.1.13. dviejų dienų tarptautinė konferencija nuo 101 iki 150 dalyvių – iki 28 750 Eur;

8.1.14. dviejų dienų tarptautinė konferencija nuo 151 iki 200 dalyvių – iki 36 800 Eur;

8.2. renginys „Atviras ūkis“ – iki 28 750 Eur;

8.3. SP viešinimo akcija – iki 57 500 Eur;

8.4. virtualūs gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turai – iki 11 500 Eur;

8.5. audiovizualinė produkcija – iki 23 000 Eur;

8.6. elektroniniai leidiniai – iki 6 900 Eur. Didžiausia paramos suma vienam elektroniniam leidiniui yra iki 3 450 Eur;

8.7. mokymai (organizuojant mokymų ciklą, didžiausia paramos suma apskaičiuojama dauginant didžiausią galimą vienų mokymų paramos sumą iš planuojamų organizuoti mokymų skaičiaus, atsižvelgiant į mokymuose planuojančių dalyvauti asmenų skaičių):

8.7.1. vienos dienos mokymai iki 25 dalyvių – iki 2 990 Eur;

8.7.2. vienos dienos mokymai nuo 26 iki 50 dalyvių – iki 4 270 Eur;

8.7.3. vienos dienos mokymai nuo 51 iki 100 dalyvių – iki 5 340 Eur.

9. Kvietimo metu pareiškėjas gali pateikti tik vieną paramos paraišką. Didžiausia paramos suma, įskaitant ir netiesiogines išlaidas, per vieną paraiškų priėmimo etapą vienam pareiškėjui negali viršyti:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

9.1. 57 500 Eur, jeigu pareiškėjas įgyvendina tik 7.4.1–7.4.3 papunkčiuose numatytas renginių priemones, išskyrus 9¹ punkte numatytus atvejus;

9.2. 80 500 Eur, jeigu pareiškėjas įgyvendindamas 7.4.1–7.4.3 papunkčiuose numatytas veiklas įgyvendina ir 7.5.1–7.5.3 papunkčiuose numatytas elektroninės komunikacijos priemones, išskyrus 9¹ punkte numatytus atvejus;

9.3. 26 700 Eur, jeigu pareiškėjas įgyvendina 7.6. papunktyje numatytą veiklą, išskyrus 9¹ punkte numatytus atvejus;

9.4. 107 200 Eur, jeigu įgyvendindamas 7.4.1–7.4.3 papunkčiuose numatytas veiklas įgyvendina ir 7.5.1–7.5.3 papunkčiuose numatytas elektroninės komunikacijos priemones ir 7.6 papunktyje numatytą veiklą, išskyrus 9¹ punkte numatytus atvejus.

9¹. Pareiškėjui, kuriam jau buvo skirta parama trims arba daugiau projektų pagal šias Taisykles, didžiausia paramos suma per vieną paraiškų priėmimo etapą negali viršyti 28 750 Eur, jei įgyvendinamos 7.4.1–7.4.3 ir 7.5.1–7.5.3 papunkčiuose nurodytos veiklos, arba 42 100 Eur, jei įgyvendinamos 7.4.1–7.4.3, 7.5.1–7.5.3 ir 7.6 papunkčiuose nurodytos veiklos, nepriklausomai nuo planuojamų įgyvendinti komunikacijos priemonių skaičiaus ir jų rūšių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

VI SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

10. Paramos gali kreiptis:

10.1. iki paramos paraiškos pateikimo nacionaliniu lygiu veikiantis Tinklo narys (pvz., nacionalinė šakinė ar konkrečios veiklos dalyvis vienijanti organizacija, kitos institucijos, įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos, veikiančios visos šalies lygmeniu), atitinkantis Taisyklių 13 punkte nurodytus reikalavimus, keliamus nacionaliniu lygiu veikiantiems Tinklo nariams;

10.2. iki paramos paraiškos pateikimo ne nacionaliniu lygiu veikiantis Tinklo narys, atitinkantis Taisyklių 13 punkte nurodytus reikalavimus, keliamus ne nacionaliniu lygiu veikiantiems Tinklo nariams.

11. Paramos pagal Taisykles negali kreiptis juridinis asmuo, nuo kurio įregistravimo datos (vadovaujantis Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro duomenimis) iki paraiškos pateikimo dienos yra praėję mažiau nei dveji metai. Šis draudimas nėra taikomas juridiniams asmenims, kurie buvo įsteigti reorganizavus (sujungus) kitus juridinius asmenis, jeigu nuo bent vieno iš reorganizuotų (sujungtų) juridinių asmenų įregistravimo datos iki paraiškos pateikimo dienos yra praėję ne mažiau nei dveji metai.

VII SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

12. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujama registruose esančiais duomenimis.

13. Pareiškėjas ir komunikacijos projektas, kuriam įgyvendinti teikiama paraiška, turi atitikti šias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus:

13.1. paramos paraišką teikia subjektas, Taisyklių 10 punkte įvardytas galimu pareiškėju;

13.2. jeigu komunikacijos projekto paraišką teikia ne nacionaliniu lygiu veikiantis Tinklo narys, paraiška turi būti teikiama kartu su projekto partneriu (-iais). Tokiu atveju, pareiškėju paskiriamas vienas iš bendradarbiaujančių subjektų, kiti bendradarbiaujantys subjektai laikomi komunikacijos projekto partneriais. Subjektas, pateikęs komunikacijos projekto paraišką kaip pareiškėjas, gali dalyvauti ne daugiau kaip dviejuose komunikacijos projektuose kaip partneris;

13.3. jeigu komunikacijos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais), projekto partneris (-iai) turi būti Tinklo narys (jei jis nėra Tinklo narys, turi užpildyti narystės formą ir gauti pavirtinimą

iki paraiškos pateikimo dienos), pagal analogiją turi atitikti Taisyklių 13.10 papunktyje nurodytas tinkamumo sąlygas pareiškėjui (kai taikoma);

13.4. jeigu komunikacijos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais), pareiškėjas kartu su komunikacijos projekto paraiška turi pateikti jungtinės veiklos sutartį (Taisyklių 5 priedas), kuri turi galioti ne trumpiau nei iki komunikacijos projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Jeigu komunikacijos projekte numatytos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais, komunikacijos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje finansiniai įsipareigojimai turi būti aiškiai įvardyti. Prie jungtinės veiklos sutarties turi būti pridėti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai (jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre, pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto numerį);

13.5. jeigu komunikacijos projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais), projekto vykdytojas atstovauja visiems komunikacijos projekto partneriams projekto įgyvendinimo klausimais ir privalo užtikrinti, kad komunikacijos projekto partneris (-iai) būtų tinkamai informuotas (-i) apie jo (jų) pareigas, susijusias su komunikacijos projekto įgyvendinimu, ir visus su projekto įgyvendinimu susijusius įsipareigojimus, nustatytus jungtinės veiklos sutartyje ir Taisyklėse;

13.6. jeigu projekto įgyvendinimo metu dėl komunikacijos projekto vykdytojo partnerio neveikimo arba netinkamo veikimo projekto vykdytojui tampa neįmanoma įgyvendinti komunikacijos projekto arba laikytis prisiimtų įsipareigojimų, komunikacijos projekto vykdytojas turi nedelsdamas (per 5 (penkias) darbo dienas nuo tos dienos, kai sužinojo arba turėjo sužinoti apie tokius projekto vykdytojo partnerio veiksmus arba neveikimą) imtis aktyvių veiksmų, kad komunikacijos projekto partnerio neveikimo arba netinkamo veikimo pasekmės būtų ištaisytos. Jeigu komunikacijos projekto vykdytojo partnerio neveikimo arba netinkamo veikimo pasekmių per 1 (vieną) mėnesį neįmanoma ištaisyti ir dėl to komunikacijos projektas negali būti įgyvendintas, taikoma Reglamento (ES) Nr. 640/2014 35 str. 1 d. – už tinkamumo sąlygų nesilaikymą turi būti gražinta visa skirta parama komunikacijos projektui įgyvendinti. Patvirtinto komunikacijos projekto partnerio keitimas nauju komunikacijos projekto partneriu galimas tik išimtiniais atvejais, kai tam pritaria Agentūra. Agentūros pritarimas galimas tik tuomet, kai ji įsitikina, kad naujasis komunikacijos projekto partneris atitinka tinkamumo sąlygas, kurios buvo taikytos ankstesniajam komunikacijos projekto partneriui, o pakeitus komunikacijos projekto partnerį, projektas bus iki galo įgyvendintas;

13.7. komunikacijos projektas prisideda prie bent vieno Taisyklių III skyriuje nurodyto tikslo įgyvendinimo;

13.8. komunikacijos projekte numatyta vykdyti veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla (-omis), nurodyta (-omis) Taisyklių 7 punkte;

13.9. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų, kitų viešųjų lėšų;

13.10. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Agentūrai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas (atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

13.11. pareiškėjas užtikrina tinkamą komunikacijos projekto finansavimo šaltinį – pareiškėjo ir (arba) tinkamo komunikacijos partnerio lėšas, skolintas lėšas, paramos lėšas, – kuris turi būti pagrįstas finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus, o iki mokėjimo prašymo pateikimo paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą komunikacijos projekto dalį įgyvendins

nuosavomis lėšomis. Jeigu pareiškėjas prie komunikacijos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis ir (arba) tinkamo komunikacijos partnerio lėšomis, prie paramos paraiškos turi būti pateikti dokumentai (pareiškėjo ir (arba) tinkamo komunikacijos partnerio banko sąskaitos išrašas), įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie komunikacijos projekto įgyvendinimo. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojantis el. bankininkystės sistema) finansų institucijų (bankų, kredito unijų);

13.12. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;

13.13. komunikacijos projektas vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje;

13.14. nacionaliniu lygiu veikiantis Tinklo narys turi atitikti bent vieną iš šių kriterijų (kartu su paramos paraiška pridedamuose dokumentuose pareiškėjas privalo pateikti atitikties šiai tinkamumo sąlygai įrodymo dokumentus):

13.14.1. pareiškėjas yra nurodytas Lietuvos Respublikos partnerystės sutarties 1 priede „Partnerių sąrašas“;

13.14.2. pareiškėjas turi bent po du registruotus narius iš ne mažiau kaip 51 proc. Lietuvos kaimo vietovių savivaldybių;

13.14.3. yra neribota pareiškėjo veikimo teritorija (jeigu pareiškėjo įsteigimo dokumentuose (nuostatai, įstatai, sutartis, ar kt.) nėra detalizuojama, kuriame regione ar teritorijoje pareiškėjas vykdo veiklą, yra laikoma, kad veikimo teritorija yra neribota ir pareiškėjas atitinka šiame papunktyje nurodytą reikalavimą);

13.14.4. pareiškėjui įstatymu ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu pavesta vykdyti su žemės ūkio, maisto ūkio, miškų ūkio, kaimo plėtros įgyvendinimu susijusias funkcijas;

13.14.5. pareiškėjas atstovauja žemės ūkio, maisto ūkio, miškų ūkio ir kaimo plėtros dalyvių interesams Europos Sąjungos organizacijose nario teisėmis;

13.15. paraiškoje nurodyta, kokio bendro tikslo įgyvendinimo siekiama ir kaip jis bus įgyvendintas, kokie komunikacijos projekto uždaviniai, komunikacijos projekte nurodytos veiklos turi būti aiškiai aprašytos ir suplanuotos, numatyti rezultatai – aiškūs, pamatuojami ir patikrinami;

13.16. komunikacijos projektas turi būti viešojo pobūdžio (ne pelno), iš kurio pareiškėjas nesiekia gauti pelno (pvz., negalimas dalyvio mokestis), o komunikacijos projekto rezultatai turi būti neatlygintinai ir viešai prieinami naudos gavėjams – galimiems pareiškėjams, paramos gavėjams ir kitoms visuomenės grupėms. Jei nėra pažeidžiamos intelektinės nuosavybės teisės, komunikacijos projekto rezultatai yra vieši;

13.17. komunikacijos projekto turinyje negali būti numatyti šio projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą tiesioginį ar netiesioginį poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui;

13.18. renginiui vykdyti turi būti sudaryta ir kartu su paramos paraiška pateikta preliminarai laisvos formos programa, kurioje nurodoma bent ši informacija (jei ji yra žinoma): renginio pavadinimas, vieta, tema, laikas, pranešimų temos. Ši programa pagrindžia komunikacijos projekto tikslą ir atitinka komunikacijos projekto veiklas;

13.19. jeigu pareiškėjas ketina įgyvendinti Taisyklių 7.5.3 papunktyje nurodytą komunikacijos priemonę, reikia pateikti kiekvieno planuojamo elektroninio leidinio preliminarų aprašymą (ne trumpesnį nei 300 žodžių), nurodant pagrindinius rengiamo elektroninio leidinio elementus (pavadinimas, tema, tikslai, rezultatai ir kt.);

13.20. jeigu pareiškėjas ketina įgyvendinti Taisyklių 7.6 papunktyje nurodytą komunikacijos priemonę, paraiška turi atitikti šiuos specialiuosius mokymams keliamus reikalavimus:

13.20.1 mokymai turi būti iš anksto suplanuoti: pateikiamas planuojamų mokymo renginių skaičius, mokymų valandų ir dalyvių skaičius turi atitikti paramos paraiškoje suplanuotą skaičių;

13.20.2. mokymų turinys turi atitikti Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašo veiklos organizavimo tvarkos aprašo II skyriuje nurodytą sričių ir temų turinį. Rekomenduojamos mokymų temos pateikiamos Taisyklių 6 priede;

13.20.3. mokymo paslaugas turi teikti tik kvalifikuoti mokymo paslaugų teikėjai, kurie yra mokslo ir studijų institucijos ar profesinio mokymo įstaigos, atitinkančios bent vieną iš Taisyklių 13.20.6. papunktyje nurodytų reikalavimų juridiniams asmenims, ir Taisyklių 13.20.6.5 papunktyje nurodyti fiziniai asmenys;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

13.20.4. jei komunikacijos projekto vykdytojas yra mokymo paslaugų teikėjas, jis ir jo teikiama paraiška turi atitikti visus Taisyklių 13.20 papunktyje nurodytus reikalavimus;

13.20.5. jeigu komunikacijos projekto vykdytojas yra ne mokymo paslaugų teikėjas, o mokymų organizatorius, jis projekto paraiškos dalyje, skirtoje projekto idėjai aprašyti, turi įsipareigoti organizuodamas mokymo paslaugų teikėjo paslaugų pirkimą pirkimo sąlygose nustatyti ne mažesnius reikalavimus, negu nustatyta Taisyklių 13.20 papunktyje, ir įsigyti mokymo paslaugų teikėjo paslaugas nepažeidžiant jų;

13.20.6. reikalavimai mokymo paslaugų teikėjams:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

13.20.6.1. juridiniai asmenys, kuriems Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. V-1102 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka yra išduota licencija vykdyti formalųjį profesinį mokymą;

13.20.6.2. juridiniai asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimu Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ nustatyta tvarka yra išduotas leidimas vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą;

13.20.6.3. juridiniai asmenys, kurie yra akredituoti pagal Institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, veiklos vertinimo ir akreditacijos taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. ISAK-109 „Dėl institucijų, vykdančių mokytojų ir švietimo pagalbą teikiančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą, veiklos vertinimo ir akreditacijos“;

13.20.6.4. juridiniai asmenys, kuriems įstatymais nustatyta funkcija organizuoti ir vykdyti žemės ūkio veiklos subjektų ir ūkio subjektų, veikiančių kaimo plėtros srityje, kvalifikacijos tobulinimą;

13.20.6.5. fiziniai asmenys, turintys teisę vykdyti mokymų veiklą, užsiimantys ja pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, ir atitinkantys lektoriui keliamus reikalavimus, nustatytus Taisyklių 13.20.7 papunktyje;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

13.20.7. mokymus vedantys lektoriai turi turėti tinkamą ir dokumentais įrodomą kvalifikaciją ir (arba) kompetenciją, atitinkančią mokymų tematiką (taikoma visiems Taisyklių 13.20.6 papunktyje išvardytiems mokymo paslaugų teikėjams):

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

13.20.7.1. ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį (bakalauro kvalifikacinį laipsnį) arba jam prilygintą išsilavinimą, atitinkantį mokymų temą, arba 3 (trejų) pastarųjų metų darbo patirtį srityje, pagal kurią vedami mokymai, arba ne trumpiau kaip 1 (vienerius) metus iki komunikacijos projekto paraiškos pateikimo dienos per paskutinius penkerius metus, būti vykdę ugdomąją, šviečiamąją ar mokslo sklaidos veiklą, susijusią su numatomų mokymų turiniu;

13.20.7.2. turėti ne mažesnę kaip 3 (trejų) pastarųjų metų suaugusiųjų mokymo patirtį;

13.20.7.3. *Neteko galios nuo 2025-02-25*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

13.20.7¹ pasibaigus mokymams, mokymo paslaugų teikėjas turi suteikti mokymų dalyviams pagrindžiantį dokumentą apie išklaustytus mokymus, kuriame būtų nurodyta mokymų tema, mokymų trukmė akademinėmis valandomis, dalyvio vardas ir pavardė;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

13.20.8. mokymuose turi teisę dalyvauti tik nepriklausomi žemės ūkio konsultantai, įtraukti į Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-72 „Dėl Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kurį sudaro ir reguliariai atnaujina Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos. Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašas skelbiamas interneto svetainėje adresu www.zua.lt. Viename mokymų renginyje turi dalyvauti ne mažiau kaip 12 dalyvių;

13.20.9. apie planuojamus mokymus turi būti informuota Agentūra, kaip numatyta Taisyklių 15.10 papunktyje;

13.20.10. organizuojant mokymų ciklą, jo turinį gali sudaryti skirtingos temos (tuomet visuose mokymų ciklo renginiuose gali dalyvauti tie patys asmenys), arba gali būti dėstoma ta pati tema, tačiau mokymai turi vykti skirtingose geografinėse vietose arba juose turi dalyvauti unikalūs klausytojai;

13.20.11. tinkamos finansuoti išlaidos ir taikomas didžiausias įkainis nustatomas vadovaujantis Bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje, skelbiamoje www.esinvesticijos.lt. Tuo atveju, jeigu organizuojant mokymus būtinos ne visos bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio sudedamosios dalys, vadovaujamosi atskirų dalių įkainiais, nurodytais Bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje. Tuo atveju, kai perkamos konkrečių mokymų paslaugos iš kitų mokymo paslaugų teikėjų, tinkamos finansuoti išlaidos grindžiamos trimis komerciniais pasiūlymais, kaip nurodyta Taisyklių 19.1 papunktyje.

13.21. jeigu pareiškėjas ketina organizuoti vienos arba dviejų dienų tarptautinę konferenciją, joje turi dalyvauti bent trijų skirtingų valstybių atstovai, iš kurių ne mažiau nei 30 procentų turi būti dalyviai iš užsienio šalių.

14. Parama neteikiama:

14.1. jeigu pareiškėjas paramos paraiškoje, pridedamuose ar pagal paklausimą pateiktuose dokumentuose pateikė melagingą informaciją. Tokiu atveju taikomas apribojimas gauti paramą pagal Priemonę tais kalendoriniais metais, kuriais nustatyta, kad pareiškėjas pateikė melagingą informaciją, ir kitais kalendoriniais metais;

14.2. kai pareiškėjas ir (arba) projekto partneris patiria finansinių sunkumų, t. y. jam iškelta byla dėl bankroto ir (arba) jis likviduojamas;

14.3. vienus metus nuo sprendimo priėmimo dienos, kai sprendimas priimtas dėl pareiškėjo ir (arba) projekto partnerio, ketinusio ir (arba) gavusio paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), Europos žuvininkystės fondo, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF), paramos teikimo ar sutarties sąlygų pažeidimo, apie kurį buvo pranešta Europos Komisijai;

14.4. jeigu komunikacijos projekte numatyti veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo, kaip jis suprantamas pagal reglamento (ES) Nr. 1303/2013 8 straipsnį, įgyvendinimui.

VIII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

15. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja:

15.1. įgyvendinti komunikacijos projektą per laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, bet ne vėliau kaip iki 2029 m. birželio 30 d.;

15.2. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki komunikacijos projekto įgyvendinimo pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą, užtikrinti, kad su komunikacijos projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

15.3. viešinti paramą pagal Viešinimo taisyklių nuostatas;

15.4. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, pasikeitimus;

15.5. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, SP įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti paramos paraiškoje ir prie jos prideduose dokumentuose pateiktus duomenis ir atlikti patikrą renginio organizavimo vietoje, gauti papildomos informacijos apie komunikacijos projektą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas komunikacijos projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki komunikacijos projekto įgyvendinimo pabaigos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

15.6. teikti Agentūrai ir (arba) Tinklo sekretariatui visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams, SP įgyvendinimo stebėsenai, viešinimui bei reikalingiems vertinimams atlikti;

15.7. komunikacijos projekto įgyvendinimo metu užtikrinti atitiktį tinkamumo sąlygoms, atrankos kriterijams, už kuriuos komunikacijos projektui suteikiami balai;

15.8. atstovauti komunikacijos projekto įgyvendinimo klausimais, vykdyti reguliarią komunikacijos projekto įgyvendinimo stebėseną, koordinavimą tam, kad būtų užtikrintas tinkamas komunikacijos projekto įgyvendinimas, kaip numatyta paramos paraiškoje, komunikacijos projekto įgyvendinimo laikotarpiu. Kartu su galutiniu mokėjimo prašymu pateikti komunikacijos projekto galutinę įgyvendinimo ataskaitą;

15.9. atsiskaitymus su prekių ir (arba) paslaugų teikėjais vykdyti tik per finansų įstaigas;

15.10. projekto įgyvendinimo metu iki kiekvieno mėnesio 20 d. apie ateinantį mėnesį vyksiančius renginius arba mokymus, bet ne vėliau kaip likus ne mažiau kaip 20 (dvidešimt) darbo dienų iki planuojamo renginio arba mokymų pradžios, Agentūrai el. paštu renginiai@nma.lt ir Tinklo sekretariatui el. paštu tinklo.sekretoriatas@zum.lt pateikti užpildytą Informavimo apie renginius arba mokymus lentelės formą, kuri nustatyta Taisyklių 4 priede (priedas turi būti pateiktas *.xls arba *.xlsx formatu). Ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatyto renginio arba mokymų datos informuoti Agentūrą el. paštu renginiai@nma.lt ir Tinklo sekretariatą el. paštu tinklo.sekretoriatas@zum.lt, jei keičiasi bet kokia Taisyklių 4 priede nurodoma informacija apie renginį arba mokymus, užpildant Taisyklių 4 priedo II dalį;

15.11. įgyvendinant Taisyklių 7.5.1, 7.5.2 ir 7.5.3 papunkčiuose nurodytas elektroninės komunikacijos priemones – sukūrus virtualų gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turą ir (arba) audiovizualinę produkciją ir (arba) elektroninį leidinį, per 10 (dešimt) darbo dienų Tinklo sekretariatui el. paštu tinklo.sekretoriatas@zum.lt pateikti internetinę nuorodą į šį turą ir (arba) audiovizualinę produkciją ir (arba) elektroninį leidinį ir sudaryti galimybę neatlygintinai atsisiųsti turo įrašą ir (arba) audiovizualinės produkcijos produktą ir (arba) elektroninį leidinį;

15.12. įgyvendinus Taisyklių 7.6 papunktyje nurodytą priemonę – suorganizavus mokymus arba jų ciklą, per 10 (dešimt) darbo dienų Tinklo sekretariatui el. paštu tinklo.sekretoriatas@zum.lt pateikti mokymų rezultatus atspindintį informacinį straipsnį pagal Taisyklių 22.12 papunktyje išdėstytus reikalavimus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

15.13. leisti Žemės ūkio ministerijai, Agentūrai, Tinklo sekretariatui neribotą laiką ir neatlygintinai naudotis sukurtais virtualiais gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turais ir (arba) audiovizualine produkcija ir (arba) elektroniniais leidiniais, juos viešinant internete, renginiuose, kitose viešinio priemonėse;

15.14. iki komunikacijos projekto įgyvendinimo pabaigos pasiekti paramos paraiškoje numatytus komunikacijos projekto priežiūros rodiklius;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

15.15. organizuojant Taisyklių 7.4.1–7.4.3 papunkčiuose nurodytas komunikacijos priemones, jeigu komunikacijos projekte patiriamos renginio fotografavimo ir (arba) filmavimo paslaugų išlaidos, kartu su komunikacijos projekto galutiniu mokėjimo prašymu, naudojantis Agentūros valdoma debesies saugykla „Microsoft OneDrive“ turi būti pateikta renginio tikslą reprezentuojanti fotografuota (ne mažiau kaip 10 fotografijų; organizuojant renginius „Atviras ūkis“, bent po 2 fotografijas kiekvieno lankomo objekto) ir (arba) filmuota medžiaga (galutinis produktas – filmukas). Jeigu komunikacijos projekte nepatiriamos renginio fotografavimo ir (arba) filmavimo paslaugų išlaidos, kartu su komunikacijos projekto galutiniu mokėjimo prašymu, naudojantis Agentūros valdoma debesies saugykla „Microsoft OneDrive“ turi būti pateikta renginio tikslą reprezentuojanti fotografuota (ne mažiau kaip 5 fotografijos; organizuojant renginius „Atviras ūkis“, bent po 2 fotografijas kiekvieno lankomo objekto) ir (arba) filmuota medžiaga (galutinis produktas – filmukas);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

15.16. laikytis Lietuvos Respublikos susirinkimų įstatymo nuostatų (kai taikoma) ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių Taisyklių 7 punkte nurodytų renginių ir mokymų organizavimą;

15.17. organizuojant teminius renginius – užtikrinti aktyvų socialinių partnerių, kaimo plėtros dalyvių įtraukimą, socialinį dialogą. Grįžtamajam ryšiui gauti kartu su komunikacijos projekto galutiniu mokėjimo prašymu pateikti renginio dalyvių užpildytas anketas (anketos gali būti pildomos renginio metu ar naudojantis el. priemonėmis, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas renginiui pasibaigus). Turi būti pateikta ne mažiau kaip 33 proc. renginio dalyvių anketų. Anketose renginio dalyviams turi būti pateikti bent šie klausimai:

15.17.1. ar dalyvavimas renginyje padidino jūsų supratimą apie ES paramą kaimo plėtrai Lietuvoje?

15.17.2. ar esate patenkinti renginio metu vykusių diskusijų išsamumu, aktualumu ir potencialiu tolesniu praktiniu pritaikymu?

15.17.3. ar ketinate gauta informacija apie SP pasidalyti su kitais (kolegomis, draugais, artimaisiais ir pan.)?

15.17.4. ar renginio metu vykusių diskusijų rezultatai, siekiant išspręsti SP įgyvendinimo problemas, vertinate teigiamai?

15.17.5. kokių lūkesčių turėjote prieš renginį ir ar jie buvo įgyvendinti renginiui pasibaigus?

15.18. užtikrinti, kad komunikacijos projektas būtų viešojo pobūdžio (ne pelno), iš kurio pareiškėjas nesieks gauti pelno, o komunikacijos projekto rezultatai bus neatlygintinai ir viešai prieinami naudos gavėjams – galimiems pareiškėjams, paramos gavėjams ir kitoms visuomenės grupėms;

15.19. užtikrinti, kad įgyvendinant komunikacijos projektą būtų laikomasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB ir kitų taikytinų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

15.20. užtikrinti, kad komunikacijos projekto bei informavimo apie komunikacijos projektą veiklos nebūtų naudojamos politinei reklamai ar viešinimo veikloms, kurios reklamuoja tam tikras politines partijas ar atskirus subjektus (fizinius ir (arba) juridinius asmenis). Komunikacijos projekto vykdytojas yra atsakingas, kad viešinimo straipsniuose ar kitose komunikacijos projekto viešinimo veiklose nebūtų reklamuojamos tam tikros politinės partijos, kurių viešinimas joms suteiktų išskirtinį pranašumą;

15.21. jeigu paramos paraiškai buvo suteikti atrankos kriterijaus, nurodyto Taisyklių 32.5 papunktyje, balai – gautą rezultatą (pasiūlytus konkrečius problemos sprendimo būdus, siūlymus dėl SP įgyvendinimo tobulinimo) pateikti Tinklo sekretoriatui el. paštu tinklo.sekretoriatas@zum.lt ir Agentūrai el. paštu dokumentai@nma.lt ne vėliau kaip per 15 (penkiolika) darbo dienų po renginio, kuriame šis rezultatas buvo gautas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

15.22. Įgyvendinus komunikacijos projektą, kartu su įgyvendinto projekto galutiniu mokėjimo prašymu pateikiama informacija apie įgyvendinto projekto rezultatus (Taisyklių 7 priedas).

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

IX SKYRIUS TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

16. Komunikacijos projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios susijusios su komunikacijos projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir komunikacijos projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ne didesnės, nei numatytas Taisyklių V skyriuje paramos dydis.

17. Komunikacijos projekte numatytos prekės, paslaugos ir darbai turi būti įsigyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. Subjektas, kuriam Viešųjų pirkimų įstatymas netaikomas, vadovaujasi Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 3D-637 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Pirkimo taisyklės).

18. Jeigu pareiškėjas / paramos gavėjas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatytais atvejais, sąlygomis ir tvarka viešuosius pirkimus atlieka elektroniniu būdu, naudodamasis CVP IS (internetu tinklalapis www.eviesiejipirkimai.lt) arba centrinės perkančiosios organizacijos CPO (internetu tinklalapis www.cpo.lt) elektroninėmis priemonėmis, pareiškėjas / paramos gavėjas Agentūrai turi sudaryti galimybę CVP IS prisijungti prie pirkimo informacijos stebėtojo teisėmis.

19. Kai iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų viešieji pirkimai neatlikti, kiekviena iš tinkamų finansuoti išlaidų suma turi būti pagrįsta, išskyrus netiesiogines komunikacijos projekto išlaidas, apmokamas taikant fiksuotąją normą (pasirenkamas vienas iš būdų):

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

19.1. turi būti pateikiami ne mažiau kaip trys skirtingų tiekėjų, kuriems tai yra įprastinė ūkinė-komercinė veikla, parengti komerciniai pasiūlymai arba jų interneto tinklalapiuose esančios kainos kompiuterio ekrano nuotraukų forma (angl. Print Screen) arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų prekių ir (arba) paslaugų tiekėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas, pateiktus dokumentus (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais, kuriais remiantis būtų galima palyginti išlaidas pagal atskiras jų grupes (jei perkamos kelios paslaugos)) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą, neviršijančią vidutinių rinkos kainų. Jei komercinis pasiūlymas pateiktas daugiau nei dėl vienos prekės ir (arba) paslaugos, turi būti pateikiama kiekvienos prekės ir (arba) paslaugos kaina ir pasirenkamas tas komercinis pasiūlymas, kuriame visų nurodytų prekių ir (arba) paslaugų bendra kaina yra mažiausia. Perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 70 000 Eur be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal Pirkimo taisyklių nuostatas reikia atlikti pirkimų procedūras), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines technines savybes apibūdinantys techniniai parametrai bus įrašomi į sprendimą dėl paramos skyrimo. Tais atvejais, kai yra tik vienas galimas tiekėjas (pvz., organizuojant SP viešinimo akciją konkrečios parodos metu), išlaidoms pagrįsti teikiamas vienintelio galimo tiekėjo vienas komercinis pasiūlymas ir pagrindimas, kodėl yra tik vienas galimas tiekėjas;

19.2. vadovaujantis nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose

nustatytais įkainiais (jeigu skirtinguose informacijos šaltiniuose pateikiamas skirtingas tos pačios išlaidos įkainis, vadovaujamosi įkainiu, patvirtintu vėliausiai priimtu teisės aktu), kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. ES struktūriniais ir investavimo fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). Grindžiant išlaidas šiame punkte nurodytu būdu, kartu su paraiška turi būti pateikiamas vienas išlaidos kainą pagrindžiantis dokumentas (pvz.: ESIF tyrimo ataskaita ar komercinis pasiūlymas).

20. Tuo atveju, kai pareiškėjo kartu su paramos paraiška pateiktame mažiausią kainą pagrindžiančiame dokumente nurodyta prekių, paslaugų kaina yra 10 proc. didesnė nei atitinkamų prekių ar paslaugų vidutinė rinkos kaina, atliekami Administravimo taisyklių 113 punkte nurodyti veiksmai.

21. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

21.1. realiai suplanuotos (pateiktos pagal išlaidų kategorijas ir konkrečiai išvardytos, o ne pateikiamos bendra suma), pagrįstos, ne didesnės negu vidutinės rinkos kainos, būtinos komunikacijos projektui įgyvendinti ir numatytos paramos paraiškoje;

21.2. patirtos ir apmokėtos po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama komunikacijos projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąrašė, pateiktame Taisyklių 21 punkte;

21.3. faktiškai padarytos ir laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų į paramos gavėjo apskaitą įtrauktos išlaidos, kurios gali būti nustatytos patikros vietoje metu;

21.4. patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus. Paramos gavėjas tvarko šių lėšų apskaitą ir saugo su komunikacijos projekto apskaita susijusius dokumentus atskirai nuo kitų;

21.5. pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais (netaikoma netiesioginėms išlaidoms, apmokamoms taikant fiksuotąją normą, išskyrus Fiksuotosios normos taikymo Lietuvos kaimo tinklo narių projektų netiesioginėms išlaidoms apmokėti tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) (Taisyklių 2 priedas) 17 punkte nustatytą atvejį).

22. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

22.1. renginiams ir mokymams vykdyti reikalingos vietos (uždaroje ir (arba) atviroje erdvėje) bei įrangos (programinės, kompiuterių, demonstravimo technikos nuoma, diskusinės mikrofonų sistemos, ir kt.) nuoma;

22.2. renginio ir mokymų viešinimo (iki renginio pradžios) išlaidos:

22.2.1. skelbimai (išskyrus viešinimui skirtus informacinius straipsnius) apie renginius, SP viešinimo akcijas, renginius „Atviras ūkis“ ar mokymus spaudoje, internete;

22.2.2. vidaus ir išorės (lauko) reklama. Išorės (lauko) reklama galima organizuojant renginius „Atviras ūkis“;

22.2.3. skelbimai apie planuojamus vykdyti renginius, SP viešinimo akcijas, renginius „Atviras ūkis“ per radiją ir televiziją;

22.2.4. skaitmeninių žemėlapių parengimo, spausdintinių žemėlapių parengimo ir leidybos išlaidos, galimos organizuojant renginius „Atviras ūkis“;

22.3. priemonių ir prekių (pvz.: kanceliarinių prekių, vienkartinių spec. drabužių, mažos vertės atributikos, reprezentuojančios SP, pažymėtos Europos Sąjungos paramos ir Tinklo logotipais (pvz.: puodeliai, atšvaitai, skėčiai ir kitos panašaus pobūdžio prekės), būtinų renginiams ir mokymams organizuoti, kurios bus sunaudojamos komunikacijos projekto įgyvendinimo metu, įsigijimas (šiame punkte nurodytoms išlaidoms gali būti skiriama iki 20 Eur vienam renginio dalyviui);

22.4. dalomosios medžiagos ir (arba) lankstinukų parengimas ir įsigijimas (dauginimas, įrišimas ir (arba) spausdinimas);

22.5. renginio dalyvių aprūpinimo maistu išlaidos, galimos organizuojant teminius renginius ir mokymus. Atsižvelgiant į konkretaus renginio trukmę ir formatą, yra taikomi tokie apribojimai renginio dalyvių aprūpinimo maistu išlaidoms:

22.5.1. vienos dienos renginys arba mokymai, kurių trukmė ne ilgesnė nei 2 val., – išlaidos maitinimui neskiriamos;

22.5.2. vienos dienos renginys arba mokymai, kurių trukmė 2 val. ir ilgesnė, bet ne ilgesnė nei 5 val., – galima 1 kavos pertraukėlė;

22.5.3. vienos dienos renginys arba mokymai, kurių trukmė 5 val. ir ilgesnė, bet ne ilgesnė nei 7 val., – galima 1 kavos pertraukėlė ir pietūs;

22.5.4. vienos dienos renginys arba mokymai, kurių trukmė 7 val. ir ilgesnė, tačiau ne ilgesnė nei 1 diena, – galimos 2 kavos pertraukėlės ir pietūs, o jeigu renginys yra konferencija arba tarptautinė konferencija (netaikoma mokymams) – papildomai dar yra galima vakarienė;

22.5.5. jeigu renginys trunka ilgiau nei 1 dieną – apribojimai renginio dalyvių aprūpinimo maistu išlaidoms yra nustatomi kiekvienai dienai atskirai vadovaujantis Taisyklių 22.5.1–22.5.4 papunkčiuose nurodyta tvarka;

22.6. renginio fotografavimo ir (arba) filmavimo paslaugos:

22.6.1. teminių renginių organizavimo atveju šios paslaugos galimos tik organizuojant konferencijas ir tarptautines konferencijas. Didžiausia galima šioms paslaugoms skiriama paramos suma negali viršyti 15 (penkiolikos) procentų nuo didžiausios galimos būtent to renginio formato paramos sumos (kuri yra nurodyta Taisyklių 8.1.3–8.1.14 papunkčiuose);

22.6.2. šios paslaugos galimos organizuojant renginius „Atviras ūkis“ – didžiausia galima paramos suma negali viršyti 15 proc. Taisyklių 8.2 papunktyje numatytos paramos sumos visiems komunikacijos projekte numatytiems renginiams „Atviras ūkis“, nepriklausomai nuo numatyto renginių „Atviras ūkis“ kiekio;

22.6.3. šios paslaugos nėra galimos organizuojant SP viešinimo akcijas;

22.7. renginio vedimo, pranešimų skaitymo, mokymų vedimo ir (arba) darbo grupių moderavimo (vadovavimo) paslaugos apima darbo užmokestį arba atlygį (įskaitant visus darbdaviui ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas, arba atlygis už suteiktas paslaugas) lektoriui (asmenims, kurie veda renginius, pvz.: mokslininkams, konsultantams, moderatoriams). Šios išlaidos nėra tinkamos organizuojant renginius „Atviras ūkis“ ir SP viešinimo akcijas (išskyrus atvejus, kai SP viešinimo akcijų metu yra skaitomi pranešimai). Šios išlaidos negali viršyti Europos socialinio fondo agentūros parengtose renginio organizavimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje ir bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje nustatytų renginio moderatoriaus ir renginio lektoriaus paslaugų vidutinių rinkos kainų pagal renginio kalbą, trukmę, tikslinę grupę ir dalyvių skaičių (Renginio organizavimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita Nr. FĮ-042 2992 skelbiama <https://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai?page=2>; Bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaita Nr. FĮ-041 skelbiama <https://2014.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/bendruju-igudziu-mokymo-fiksuotojo-ikainio-nustatymo-tyrimo-ataskaita?type=versions>). Paramos gavėjas negali renginio vedimo, pranešimų skaitymo ir (arba) darbo grupių moderavimo (vadovavimo) paslaugų pirkti (tiesiogiai arba per subteikėjus) iš asmenų, kurie yra paramos gavėjo darbuotojai ir (arba) valdymo organų nariai;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

22.8. lektoriaus (asmenų, kurie veda renginius, pvz.: mokslininkų, konsultantų, moderatorių) kelionės ir (ar) transporto išlaidos, aprūpinimas maistu renginio metu, nakvynės išlaidos (organizuojant vienos dienos renginį arba mokymus nakvynės išlaidos yra tinkamos tik kviestiniams lektoriams iš užsienio šalių, o organizuojant ilgesnį nei vienos dienos renginį nakvynės išlaidos yra tinkamos visiems lektoriams). Nakvynių kiekis negali viršyti renginio dienų skaičiaus (pvz., lektoriui, dalyvaujančiam dviejų dienų renginyje, galima parūpinti dvi nakvynes);

22.9. renginio kultūrinės programos organizavimo paslaugos (ekskursija, meninis pasirodymas, koncertas, Lietuvos tautinio paveldo bei kitų produktų ar veiklų pristatymas, edukacinė programa). Šiame papunktyje nurodytos išlaidos negali viršyti 15 proc. visų tinkamų finansuoti komunikacijos projekto išlaidų. Teminių renginių organizavimo atveju šios paslaugos galimos tik organizuojant konferencijas ir tarptautines konferencijas;

22.10. kelionės ir (arba) transporto (nuomos ir (arba) kuro išlaidos, kai vykstama ne nuomojamu transportu), komandiruočių (kai į komandiruotes vyksta pareiškėjo darbuotojai) išlaidos, būtinos įgyvendinant Taisyklių 7.4 arba 7.6 papunkčiuose numatytas komunikacijos priemones;

22.11. renginio dalyvių transporto paslaugos, tinkamos organizuojant konferenciją ir tarptautinę konferenciją, seminarą (kai seminaro metu lankomi projektai) bei organizuojant renginius „Atviras ūkis“;

22.12. komunikacijos projekto rezultatų viešinimui skirto informacinio straipsnio (ne mažesnio kaip 3000 spaudos ženklų be tarpų) parengimas (informacinių straipsnių kiekis negali viršyti Taisyklių 7.4–7.6 papunkčiuose pasirinktų komunikacijos priemonių skaičiaus, jeigu paraiškoje numatyta suorganizuoti du teminius renginius – galimas vienas informacinis straipsnis, tačiau jeigu paraiškoje numatoma suorganizuoti vieną teminį renginį ir vieną renginį „Atviras ūkis“, galimi du informaciniai straipsniai), neviršijant 60 Eur be PVM už vieną, ir publikavimas laikraščiuose (ne mažesnis kaip 500 kv. cm) ir (arba) internetiniuose naujienų portaluose, neviršijant Viešinimo taisyklėse nustatytų straipsnio publikavimo įkainių, tačiau neviršijant 1 000 Eur be PVM už vieno straipsnio publikavimą. Šios išlaidos netinkamos organizuojant seminarus. Rengiant komunikacijos projekto rezultatų viešinimui skirtą informacinį straipsnį, turi būti laikomasi Viešinimo taisyklių II ir III skyriuose nustatytų reikalavimų ir naudojamas Tinklo logotipas, kurio pavyzdys pateikiamas Žemės ūkio ministerijos ir Lietuvos kaimo tinklo tinklalapiuose;

22.13. renginio organizatoriaus atstovų ir (arba) renginio dalyvių, atvykstančių iš užsienio, apgyvendinimo paslaugos tinkamos tik organizuojant tarptautinę konferenciją. Organizuojant vieną dieną truncančią tarptautinę konferenciją – tinkamos dalyvių, atvykstančių iš užsienio, 1 (vienos) nakvynės išlaidos. Organizuojant dvi dienas truncančią tarptautinę konferenciją – tinkamos renginio organizatoriaus atstovų 1 (vienos) nakvynės išlaidos ir renginio dalyvių, atvykstančių iš užsienio, 2 (dviejų) nakvynių išlaidos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

22.14. vertimo paslaugos (sinchroninis ir (arba) nuoseklus vertimas, įskaitant įrangos nuomą), tinkamos tik organizuojant tarptautinę konferenciją;

22.15. parodos dalyvio registracijos mokesčio išlaidos, parodos ploto nuomos išlaidos, stendo įrengimo, išlaikymo ir aptarnavimo išlaidos (ant stendo privaloma naudoti Tinklo logotipą), transportavimo išlaidos. Šiame punkte nurodytos išlaidos tinkamos tik organizuojant SP viešinimo akcijas;

22.16. įgyvendinant Taisyklių 7.5.1 papunktyje nurodytą elektroninės komunikacijos priemonę galimos išlaidos:

22.16.1. medžiagos rinkimo, kūrimo, apdorojimo išlaidos (fotografavimas, filmavimas, grafikos kūrimas, efektų kūrimas, montavimas, įgarsinimas, kalbos vertimas, muzikos takelio panaudojimas, programavimas, ir kt.);

22.16.2. virtualaus gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turo skelbimo viešai internete išlaidos (įskaitant ir tam būtinus programavimo ar sąsajos sukūrimo veiksmus). Jei šiame papunktyje nurodytos išlaidos yra naudojamos tobulinant / pritaikant interneto svetainę virtualaus gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turo skelbimui viešai internete, tai turi būti daroma minimalia būtina apimtimi tik šiam tikslui pasiekti (išvengiant neproporcingo ir neadekvataus interneto svetainės tobulinimo bei išlaidų patyrimo);

22.17. įgyvendinant Taisyklių 7.5.2 papunktyje nurodytą elektroninės komunikacijos priemonę galimos išlaidos:

22.17.1. medžiagos rinkimo, kūrimo, apdorojimo išlaidos (fotografavimas, filmavimas, grafikos kūrimas, efektų kūrimas, montavimas, įgarsinimas, kalbos vertimas, muzikos takelio panaudojimas ir kt.);

22.18. įgyvendinant Taisyklių 7.5.3 papunktyje nurodytą elektroninės komunikacijos priemonę galimos išlaidos:

22.18.1. išlaidos, skirtos elektroninio leidinio parengimui ir išleidimui (medžiagos kūrimas, vertimas, apipavidalinimas, maketavimas ir kt.). Pagal šią eilutę nėra tinkamos elektroninio leidinio įrašymo ir pateikimo laikmenoje išlaidos;

22.19. pagal visas Taisyklių 7.4–7.6 papunkčiuose nurodytas komunikacijos priemones yra tinkamos finansuoti šios išlaidų kategorijos:

22.19.1. suteiktos paramos viešinimo išlaidos, vadovaujantis Viešinimo taisyklėmis;

22.19.2. netiesioginės (komunikacijos projekto administravimo ir susijusios) išlaidos, neviršijančios Aprašo 11 punkte nustatyto dydžio. Netiesioginės išlaidos apmokamos taikant fiksuotąją normą, vadovaujantis Aprašo nuostatomis.

23. Netinkamos finansuoti išlaidos:

23.1. nenumatytos komunikacijos projekte, nesusijusios su komunikacijos projektu ir remiama veikla, neatitinkančios Taisyklių 22 punkte nustatytų reikalavimų ir neįvardytos Taisyklių 23 punkte;

23.2. padarytos perkant prekes ir paslaugas, komunikacijos projekto vykdytojams nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo, kai jie yra perkančiosios organizacijos, kitiems – Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių, patvirtintų 2023 m. rugsėjo 29 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-637 „Dėl projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“, ar šių įgyvendinimo taisyklių nustatytos tvarkos;

23.3. paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

24. PVM finansavimas apibrėžtas Administravimo taisyklėse.

25. Pateikus paraišką, draudžiama įtraukti naujų išlaidų ar esamas išlaidas keisti kitomis.

X SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

26. Agentūros patvirtinta paramos paraiškos forma skelbiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

27. Paraiška ir prašomi dokumentai teikiami:

27.1. užpildžius elektroninę formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį ŽŪMIS portalo interneto prieigoje adresu <https://zumis.lt>. Paramos paraiška ŽŪMIS portale turi būti pateikta ne anksčiau kaip kvietimo teikti paramos paraiškas pirmą dieną 00.00.00 val. ir ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 23.59.59 val. Kai paramos paraišką teikia įgaliotas asmuo, pareiškėjo suteiktas ir patvirtintas parašu (juridinio asmens atveju, vadovo parašu patvirtintas) įgaliojimas (skenuotas PDF formatu) per ŽŪMIS portalą, naudojantis ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu (ŽŪMIS meniu punktas „Pranešimai“), arba pasirašytas kvalifikuotu el. parašu el. paštu paraiskos@nma.lt turi būti pateiktas Agentūrai likus ne mažiau nei 3 (trims) darbo dienoms iki paramos paraiškų pateikimo termino pabaigos. Paramos paraiška gali būti teikiama gavus iš Agentūros informaciją, kad įgaliojime nurodytam asmeniui suteikta atstovavimo teisė. Prie elektroninės paramos paraiškos užpildytos formos pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (DOC, DOCX, XLS, XLSX, PDF, SHAPE formatu). Elektroninės paramos paraiškos formos vaizdinis laukų išdėstymas gali skirtis nuo spausdintinės dokumento versijos, tačiau turinys turi atitikti žemės ūkio ministro tvirtinamą formą. Neužpildžius elektroninės formos ŽŪMIS portale, o paramos paraišką pateikus nuskenuotą, naudojantis ŽŪMIS portalu, paramos paraiška nepriimama.

27.2. nesant funkcinės galimybės priemonės paraiškas teikti per ŽŪMIS, užpildant elektroninę formą, paraiška ir prašomi dokumentai teikiami pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, juos siunčiant el. paštu paraiskos@nma.lt, pateikiant paramos paraišką ir skenuotus prašomus dokumentus (PDF formatu), arba teikiami naudojantis ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu (ŽŪMIS meniu punktas „Pranešimai“), pateikiant skenuotus paraišką ir prašomus dokumentus (PDF formatu). Paraiška ir prašomi dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 23.59.59 valandos. Paraiška ir prašomi dokumentai gali būti pasirašyti bei pateikti ir įgalioto asmens. Įgaliotas asmuo kartu pateikia notaro patvirtintą įgaliojimą arba įgaliojimą, kuriame parašo tikrumą paliudijo seniūnas.

28. Ekstremaliosios situacijos metu tik tuo atveju, jei pareiškėjas neturi galimybės paraiškos bei prašomų dokumentų pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, paramos paraiška ir prašomi dokumentai gali būti pateikti el. paštu paraiskos@nma.lt Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

29. Paramos paraiškos pildomos, teikiamos, registruojamos ir vertinamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS

KOMUNIKACIJOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

30. Komunikacijos projektų atranka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

31. Už atitiktį Taisyklėse nustatytiems komunikacijos projektų atrankos kriterijams skiriami balai. Didžiausias galimas balų skaičius yra 100 (vienas šimtas).

32. Komunikacijos projektų atrankos kriterijai:

32.1. komunikacijos projektas bus įgyvendinamas:

32.1.1. daugiau nei 5 Lietuvos apskrityse – suteikiama 20 balų;

32.1.2. nuo 3 iki 5 Lietuvos apskričių (įskaitytinai) – suteikiama 15 balų;

32.1.3. 2 Lietuvos apskrityse – suteikiama 10 balų.

32.2. komunikacijos projektas prisideda prie SP žinomumo didinimo bei SP įgyvendinimo kokybės gerinimo. Per visą komunikacijos projekto įgyvendinimo laikotarpį renginiuose ir (arba) mokymuose dalyvauja:

32.2.1. daugiau nei 200 asmenų – suteikiama 25 balai;

32.2.2. nuo 151 iki 200 asmenų (įskaitytinai) – suteikiama 20 balų;

32.2.3. nuo 101 iki 150 asmenų (įskaitytinai) – suteikiama 15 balų;

32.2.4. nuo 51 iki 100 asmenų (įskaitytinai) – suteikiama 10 balų;

32.2.5. nuo 31 iki 50 asmenų (įskaitytinai) – suteikiama 5 balai;

32.3. komunikacijos projektas įgyvendinamas:

32.3.1. pareiškėjo, kuris yra nacionaliniu lygmeniu veikiantis Tinklo narys (nepriklausomai nuo projekte dalyvaujančių bendradarbiaujančių subjektų skaičiaus), – suteikiama 20 balų;

32.3.2. kartu su 3 ir daugiau partnerių – suteikiama 15 balų;

32.3.3. kartu su 2 partneriais – suteikiama 10 balų.

32.4. komunikacijos projekte bus tikslingai prisidedama prie didesnio skaičiaus SP priemonių žinomumo didinimo, bei jų įgyvendinimo kokybės gerinimo:

32.4.1. prie 4 ir daugiau SP priemonių – suteikiama 25 balai;

32.4.2. prie 3 SP priemonių – suteikiama 20 balų;

32.4.3. prie 2 SP priemonių – suteikiama 15 balų.

32.5. komunikacijos projekto tikslas – spręsti specifines, tam tikros srities problemas, taip prisidedant prie efektyvesnio SP įgyvendinimo (projekto rezultatas – pasiūlomi konkretūs problemos sprendimo būdai, siūlymai dėl SP įgyvendinimo tobulinimo) – suteikiama 10 balų.

33. Privalomas mažiausias balų skaičius – 45. Jeigu komunikacijos projektų atrankos vertinimo metu komunikacijos projektas įvertinamas mažiau negu 45 balais, paramos paraiška atmetama.

34. Papildomas vienodu atrankos balų skaičiumi įvertintų paramos paraiškų, kurių daliai užtenka žemės ūkio ministro įsakymu skirtos paramos sumos, vertinimas atliekamas Administravimo

taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas vertinimas atliekamas pagal šiuos papildomus atrankos kriterijus:

- 34.1. komunikacijos projekto paraišką teikia nacionaliniu lygiu veikiantis tinklo narys;
- 34.2. per visą komunikacijos projekto įgyvendinimo laikotarpį renginiuose ir (arba) mokymuose dalyvauja daugiau asmenų;
- 34.3. prašoma mažesnės paramos sumos.

XII SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS

35. Komunikacijos projektų paraiškos vertinamos pagal paraiškos teikimo dieną galiojusias Taisykles. Agentūra, teigiamai ir neigiamai įvertinusi komunikacijos projektų paraiškas, rengia komunikacijos projekto vertinimo ataskaitas ir Agentūros vidaus procedūrose nustatyta tvarka teikia jas svarstyti Agentūroje sudarytam komunikacijos projektų atrankos komitetui (toliau – Agentūros PAK), į kurio sudėtį įtraukiamas ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos atstovas (-ai) Agentūros nustatyta tvarka. Parama gali būti skiriama tiems komunikacijos projektams, kuriems ją skirti rekomendavo Agentūros PAK. Sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo priima Agentūros direktorius arba jo įgaliotas asmuo, vadovaudamasis Agentūros PAK rekomendacijomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

36. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Pareiškėjas, gavęs Agentūros sprendimą skirti paramą, tampa paramos gavėju. Paramos sutartis nesudaroma.

XIII SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMŲ TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS MOKĖJIMO TVARKA

37. Mokėjimo prašymai ir (arba) papildomi dokumentai teikiami ir vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

38. Mokėjimo prašymo forma skelbiama Agentūros interneto svetainėje (www.nma.lt).

39. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų (įskaitant ir avansinį mokėjimo prašymą, kai projektui taikomas kompensavimo su avanso mokėjimu būdas). Kartu su mokėjimo prašymu yra pateikiami šių dokumentų originalai arba patvirtintos kopijos:

39.1. renginių ir mokymų dalyvių sąrašai, atitinkantys paramos paraiškoje numatytą dalyvių skaičių. Jeigu renginys arba mokymai yra organizuojami fiziškai – dalyvavimu renginyje arba mokymuose yra laikomas tik fizinis asmens atvykimas į renginį ir sudalyvavimas jame. Jeigu renginys arba mokymai yra organizuojami nuotoliniu būdu (vadovaujantis Taisyklių 7¹ punkte įteisinta išimtimi) – dalyvavimu renginyje arba mokymuose yra laikomas tik nuotoliniu būdu dalyvavusių asmenų dalyvavimo fakto užfiksavimas. Draudžiama teikti renginio arba mokymų dalyvių sąrašą, kuriame figūruotų ir fiziškai renginyje arba mokymuose dalyvavę, ir nuotoliniu būdu renginyje arba mokymuose dalyvavę asmenys (t. y. hibridiniu būdu renginiai ir mokymai negali būti organizuojami ir dalyvavimas negali būti fiksuojamas). Pavyzdinė renginio ir mokymų dalyvių sąrašo forma nustatyta Taisyklių 3 priede. Jeigu renginio tikslinė grupė yra nepilnamečiai asmenys (pvz., mokiniai), gali būti pateiktas įstaigos vadovo patvirtintas dalyvių sąrašas. Jeigu renginys vykdomas įvairių renginių metu (pvz., parodoje, mugėje) ir renginio dalyvių skaičius paraiškoje nurodytas kaip pasiekimų rodiklis, renginio dalyvių skaičiui pagrįsti turi būti pateiktas dalyvių sąrašas asmenų, kurie renginio metu išreiškė susidomėjimą pareiškėjo komunikacijos projektu (lankėsi jo stende, dalyvavo edukacijose, klausė pranešimų, ir pan.). Tais atvejais kai renginio vykdomo įvairių renginių metu nebuvo skaitomi pranešimai, nebuvo dalijamos viešinimo prekės ar dalomoji medžiaga, dalyvių skaičių pagrįsti galima

nepateikiant dalyvių sąrašų, tačiau pateikiant kitus tai pagrindžiančius dokumentus (nuotraukas, vaizdinę medžiagą ir kt.);

39.2. komunikacijos projekto išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentai (netaikoma netiesioginėms išlaidoms, apmokamoms taikant fiksuotąją normą, išskyrus Aprašo 17 punkte nustatytą atvejį). Pareiškėjai, kurie perka renginių organizavimo paslaugas, papildomai pateikia šių paslaugų pirkimo sutartis, paslaugų atlikimo aktus, paslaugų pirkimo sąskaitas, banko sąskaitos išrašus ir kt.;

39.3 pareiškėjo ir (arba) tinkamo komunikacijos projekto partnerio prisidėjimo prie projekto įgyvendinimo nuosavomis lėšomis (jei jis numatytas) ir (arba) kredito įstaigos suteiktos paskolos (jei numatyta paskola) patvirtinimo dokumentai;

39.4. jeigu buvo įgyvendinta Taisyklių 7.5.1 papunktyje nurodyta komunikacijos priemonė – sukurto virtualaus gerųjų kaimo plėtros pavyzdžių turo įrašas naudojantis Agentūros valdoma debesies saugykla „Microsoft OneDrive“ ir internetinė nuoroda;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

39.5. jeigu buvo įgyvendinta Taisyklių 7.5.2 papunktyje nurodyta komunikacijos priemonė – sukurtos audiovizualinės produkcijos įrašas naudojantis Agentūros valdoma debesies saugykla „Microsoft OneDrive“ ir internetinė nuoroda;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

39.6. jeigu buvo įgyvendinta Taisyklių 7.5.3 papunktyje nurodyta komunikacijos priemonė – išleisto elektroninio leidinio įrašas naudojantis Agentūros valdoma debesies saugykla „Microsoft OneDrive“ ir internetinė nuoroda, atskirai mokėjimo prašyme įvardijant išleistam elektroniniam leidiniui suteiktą tarptautinį standartinį numerį (ISBN, ISSN, ISMN ar kt.).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

40. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas arba išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdas, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos.

41. Pagal patirtų išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdą, kai avansas nėra Europos Komisijai tinkamos deklaruoti išlaidos, avanso dydis paramos gavėjui negali būti didesnis nei 40 proc. paramos sumos, skirtos tiesioginėms išlaidoms.

42. Avansas išmokamas (nustatyta suma) per 10 darbo dienų po Agentūros sprendimo dėl paramos skyrimo gavėjui išsiuntimo dienos.

43. Kai bendra pagal paramos gavėjo pateiktus mokėjimo prašymus kompensuota ir avansu paramos gavėjui sumokėta suma pasiekia komunikacijos projektui įgyvendinti skirtą paramos sumą, komunikacijos projekto įgyvendinimo išlaidos toliau nekompensuojamos.

44. Baigęs įgyvendinti komunikacijos projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas, bei komunikacijos projekto galutinę įgyvendinimo ataskaitą, užpildydamas elektroninę formą, naudodamasis ŽŪMIS portalo interneto prieiga (adresas <https://zumis.lt>), Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

45. Agentūra, išnagrinėjusi galutinį mokėjimo prašymą ir nustačiusi, kad paramos gavėjui buvo išmokėta didesnė paramos suma nei pripažinta tinkama finansuoti paramos lėšomis, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nuostatomis, pareikalauja paramos gavėjo grąžinti perviršinę sumą.

46. Paramos gavėjas gali teikti ne daugiau kaip keturis mokėjimo prašymus.

47. Paramos lėšos paramos gavėjui išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

XIV SKYRIUS

SANKCIJOS

48. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) komunikacijos projektą paramos gavėjui už padarytus pažeidimus gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos, t. y. paramos dydžio sumažinimas, paramos neskyrimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl įsipareigojimų, susijusių su prašoma arba gauta parama, nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

49. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka, sankcijų už pažeidimus, susijusius su pirkimų vykdymu, tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-80 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikos patvirtinimo“.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50. Komunikacijos projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, skundų teikimo, jų nagrinėjimo ir patikrų vietoje atlikimo tvarka bei komunikacijos projekto dokumentų saugojimo reikalavimai nustatyti Administravimo taisyklėse.

51. Agentūra turi teisę paprašyti projektų vykdytojus atsiųsti reikiamą informaciją apie vykstančius numatytus renginius mobiliąja programėle „NMA Agro“ renginių vykdymo faktams patikrinti. Paramos gavėjams nepateikus šių įrodymų, Agentūra privalo kitais būdais įsitikinti, kad renginiai įvyko. Patikros vietoje atliekamos Agentūros nustatyta tvarka. Agentūra privalo atlikti patikrą vietoje bent viename iš kiekvieno komunikacijos projekto renginių, jei renginiai vyksta ne nuotoliniu būdu, kitų renginių patikros gali būti atliekamos nevykstant į projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietą, o tikrinant dokumentus ir kaip papildomą medžiagą naudojant „NMA Agro“ mobiliosios programėlės geografiniu žymeniu pažymėtas nuotraukas ir (ar) kitus fakto įrodymus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

52. Tinklo sekretoriatas turi teisę atvykti ir dalyvauti bet kuriame iš komunikacijos projekto renginių, prieš tai iš anksto neinformavęs komunikacijos projekto vykdytojo.

53. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

54. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams ir paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme nurodyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Neteko galios nuo: 2025-02-25

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

7 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-73](#), 2025-02-24, paskelbta TAR 2025-02-24, i. k. 2025-02885

Dėl žemės ūkio ministro 2024 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 3D-84 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano techninės paramos veiklos srities „Lietuvos kaimo tinklas“ įgyvendinimo taisyklių, skirtų renginių komunikacijos priemonėms, patvirtinimo“ pakeitimo